

Патриотичното възпитание в детската градина

Веселина Петрова

Темата за патриотичното и духовно-нравствено възпитание на децата от предучилищна възраст често вълнува както педагози, така и родители. Понятия като родолюбие и добродетелност могат да се окажат непознати за нашите деца в условията на съвременната култура. „Дистанцирането на подрастващото поколение от националната културна идентичност, от историческия духовен опит на поколенията е един от сериозните проблеми на нашето време.“ За това предупрежда още в края на XIX век Търновският митрополит Климент. „Няма по-голямо зло, което би могло да се нанесе на народа ни от това да не пазим и да не зачитаме вярата му...”

Патриотичното възпитание в детската градина е част от възпитателния процес, който има за цел формирането на личността. Според своите психологически характеристики периодът на предучилищна възраст е най-благоприятен за възпитанието в патриотизъм, тъй като децата в тази възраст отговарят на доверието на възрастен, те се характеризират с емоционална отзивчивост, подражание и искреност на чувствата. Патриотичното възпитание на децата в предучилищна възраст е целенасочен, специално организиран процес за насърчаване на патриотичните чувства, обогатяване на детето със знания за Родината, развиване на необходимостта от дейности в обща полза и развиване на умения и способности за морално поведение. Възпитаването на подрастващите в духа на патриотизъм, международна солидарност и хуманизъм е основна задача при тяхното формиране. Патриотизмът е сложно качество, което определя формирането на моралния облик на човека. Любовта към родината дава правилна насоченост на останалите качества на личността.

Възпитаването на патриотични чувства в предучилищна възраст има своите психологически предпоставки. У децата от 5-годишна възраст се развиват редица висши чувства – интелектуални, морални и естетически. Патриотичното възпитание през тази възраст със своето определено съдържание и целенасочено проявление започва да оказва влияние върху детското мислене и поведение. Създава се конкретно положително отношение към дадени обекти, национални герои и явления, които стават близки, любими, родни.

При децата от 6-годишна възраст е налице известно диференциране на етичните понятия. Те започват да схващат постепенно редица близки конкретни обекти като част от родната земя, за която се формира понятие макар и с ограничено, конкретно съдържание.

Патриотичното възпитание в детската градина се осъществява чрез решаването на следните по-конкретни задачи:

1. Създаване на привързаност към семейството, детската градина и родното място.
2. Запознаване с отделни забележителни национални обекти.
3. Възпитаване в любов към родния език и народното творчество.
4. Уважение към делото на видни патриоти.

Възпитаването в патриотизъм започва със създаване на привързаност към най-близката околна действителност – семейството и детската градина. Водеща роля в изграждането на личността на детето от предучилищна възраст играе семейството.

Именно в семейството, благодарение на усещането за „жива човешка среда” и на основата на наблюдаваните форми на поведение на възрастните, детето придобива първия си социокултурен опит. Освен със своя дом, семейството и детската градина, любовта към родината и народа се създава и при запознаване на подрастващите с града или селото, където живеят и забележителностите на родния край.

Разнообразието и непрестанните изменения в природата привличат вниманието на децата. Красотата и богатството на родната действителност трябва да се свързват с благата, които хората получават от нея. Това е изходното начало, за да разберат децата по-късно ползата от природата за нашата родина.

Друга задача на патриотичното възпитание в детската градина е създаването на любов към родния език и народното творчество. Чрез приказките, разказите и народните песни у децата се създава интерес към родното слово. А посредством изобразителното изкуство, народните шевици и танци – любов към фолклора. Народното изкуство влиза в съвременния живот на детето заедно с народната песен и приказка, затова то му е близко и разбираемо. То трябва да се превърне в основен източник за развитие на детската творческа дейност, за да се роди голямата любов към всичко родно в областта на музиката, живописата и литературното творчество. Чрез народното изкуство по емоционален път децата започват да разбират и ценят народното творчество, да обичат родния език и своята родина.

Педагозите от детската градина съвместно с родителите могат да помогнат на децата да получат представа за различните видове народно изкуство и да преживеят своето отношение към тях в продуктивна, игрова дейност. Запознаването на детето с народното изкуство развива неговия вкус и отговорно отношение към материалните ценности, създадени от предишните поколения.

Най-непосредствено въздейства художествената литература. Ярките вълнуващи художествени образи способстват за осъзнаване постъпките на героите, за разкриване чертите на волята и характера им.

Извънредно силно действат върху детското съзнание и се отразяват върху поведението разказите за Васил Левски. Романтичната светлина, с която са обгърнати смелите подвизи на В. Левски, завладява децата. Те заживяват с образа на героя и се възхищават от неговата смелост и находчивост.

За възпитаване в любов към народното творчество съдействат народните приказки, римушки, гатанки, пословици и песни. Чрез литературното народно творчество децата опознават обичаите и традициите на своя народ, националните особености, героизма и доблестта на народния герой.

За патриотичното възпитание допринасят и празниците. Художественото оформление на празника, неговото емоционално и същевременно идейно насочено съдържание оставят силни впечатления у децата. Децата трябва да слушат националния химн и да украсяват детската градина с националния герб и знаме за отбелязване на националните ни празници, за да могат постепенно да свързват украсата със съдържанието на празника.

Детството е време на развитие на всички сили на човека както душевни, така и телесни, време за придобиване на знания за обкръжаващия свят, време за формиране на нравствени навици и привички. Предучилищната възраст е важен период в живота на детето, когато се формира чувството за собствените възможности, потребността от самостоятелна дейност, основните представи за обкръжаващия свят, за доброто и злото в него, представите за семейство и за роден край. Именно предучилищната възраст е „златното” време за духовно-личностното изграждане. В предучилищния период става активно натрупване на нравствен опит, а обръщането към духовния живот започва именно с нравственото самоопределяне и изграждане на самосъзнание.

Уроците по родолюбие дават възпитателните перспективи на една осъзната национална идентичност. Чрез тях децата научават за културно-историческите и духовни корени на българската традиция. Разбират, че трябва да бъдат горди българи и достойни християни – да пазят свято традициите си, да защитават изконните православни ценности като залог за градивно и дълговечно отстояване на националната чест да носиш името БЪЛГАРИН.

ЛИТЕРАТУРА

Леков, Д. Из архива на Васил Друмев – Климент Търновски. Изд. на БАН, Институт за литература, София, 1973

Легкоступ, М. Духовно-нравственото възпитание в детската градина, Сп. „Предучилищно възпитание“, бр. 8, 2008

Петрова, Е., Авторски колектив. Предучилищна педагогика, Университетско издателство “Св. Св. Кирил и Методий“, Велико Търново, 1995